

ročník I.

pátek 24. prosince 2021

Kozákov

Milý čtenáři!

První vánoce v novém bytě.

Už bez těch, kteří rozestavěli betlém a ozdobili stromek, umíchali salát a usmažili maso.

Vánoční ozdoby jsem přestěhoval jako jedny z prvních, nerozbil je, ani neztratil. Držím je velké milosti, před nějakými pětácty lety je nám – dětem z břevnovské školy na Marjánce – věnoval sklář Václav Šír, tuším ze Smržovky.

Nejradši mám takovou oranžovou raketu s chlupatým ocasem a pak pavoučky v síti. To jsou ty klasické perličkové ozdůbky.

Ověsil jsem jimi *fikus fefikus*. (Pořád potvůrka pouští listy.)

A čekám kdo přijde.

Spasitel? Nebo účet za elektřinu?

A kdo přijde dřív?

* Na světě je další číslo sborníku *Od Ještěda k Troskám*, který pravidelně přináší řadu zajímavých vlastivědných článků z Českého ráje a Podještědí.

Na své si přijdou hlavně příznivci Mnichovohradištska.

V článku Jany Dumkové si zopakujeme historii sochy Václava Budovce z Budova, která byla letos v listopadu opět umístěna před mnichovohradištskou radnicí.

Vrátila se tak po 71 letech jen pár metrů od místa, kde byla v červenci 1938 odhalena poprvé.

Mezi památnými stromy v lesích Českého ráje, o kterých píše Milena Roudná, jsou z těch nám nejbližších zmíněny alej dubů letních u Maníkovic, další dub letní pod Příhrazskými skálami a lípa srdčitá u Bosně.

Nový seriál o katolických farních hřbitovech Mnichovohradištska a Turnovska zahajuje úvodní text Lenky Křížové. V příštím čísle se čtenářům představí farní hřbitov v Loukově.

Nechybí ani ohlédnutí Lucie Holečkové z Muzea města Mnichovo Hradiště za malířem a učitelem Josefem Markem a výstavou spojenou s vydáním katalogu obrazů, kterou muzeum připravilo letos na podzim při příležitosti malířova 100. výročí narození.

Patnáct stran sborníku potom představuje Přepeře, historii i současnost obce shrnul Pavel Jakubec.

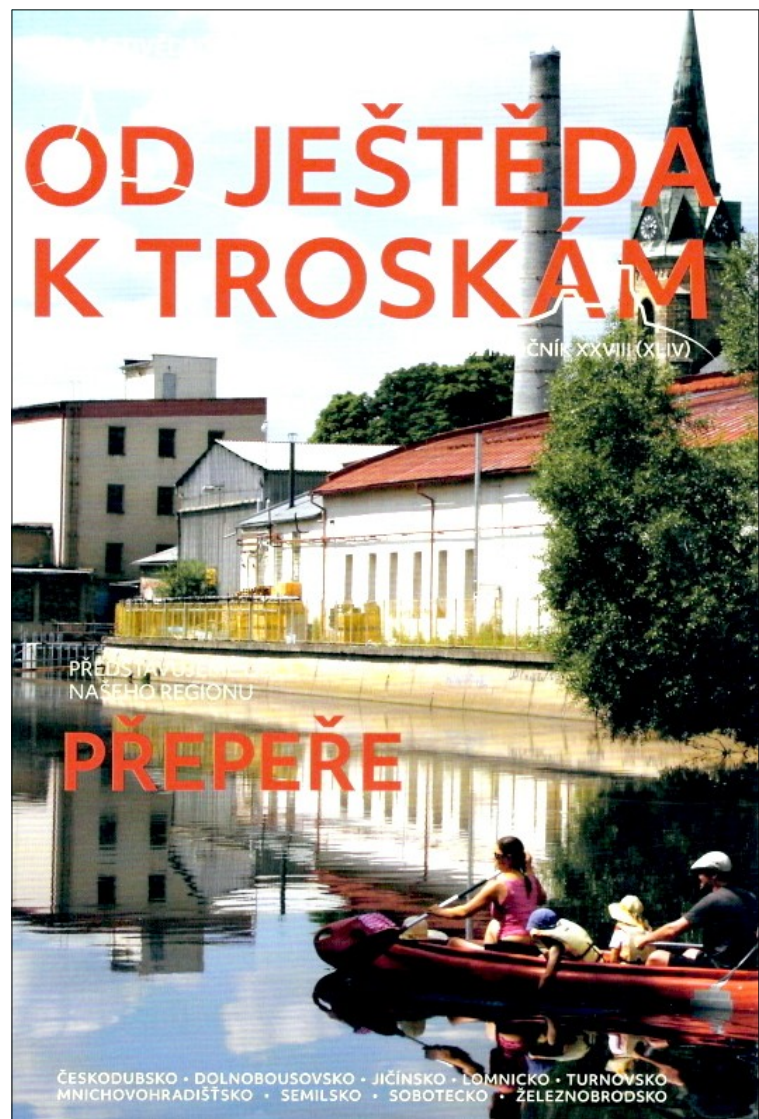
Připomenuty jsou nedožití 90. narozeniny filozofa Václava Jenšovského (1931–2013) z Turnova, s jehož jménem je neoddělitelně spjata novodobá historie sborníku *Od Ještěda k Troskám*.

Ladislav Futtera přispěl zajímavým článkem o „troskolezcích“. Touto přezdívkou se proslavil hlavně nádeník a příležitostný doškář Josef Zeman (1851–1904). Zmíněný autor také na základě dobových zpráv z tisku upřesňuje článek Františka Mikuleho z minulého čísla sborníku o nevyjasněných okolnostech utonutí šlechtice Kamila Rohana.

K 400. výročí narození Bohuslava Balbína připravil Jaroslav Veselý článek o významu tohoto jezuitu pro Jičín a o spolku *Balbineum*, který mimo jiné usiluje o obnovu objektu jičínské jezuitské koleje.

Další článek téhož autora se týká historie pohádkového festivalu v Jičíně.

Do rubriky *Ze starých čísel* redakce vybrala zajímavost týkající se vztahu Petra

Bezruč k Českému ráji. Text Karla Kinského pochází z roku 1937.

Zaměstnanci *Podještědského muzea a knihovny Český Dub* připravili na základě textu od pozůstalé rodiny vzpomínky na Eriku Rauniharovou (1923 – 2020), rodačku z Hodkovic nad Mohelkou, poslední „českodubskou“ členku a přímou pamětnici rodiny Schmitt-Blaschka. (*O jejím úmrtí Trosečník informoval, byť trochu se zpožděním.*)

David Řeřicha představuje ve své studii národohospodáře Josefa Kalfuse (1880 – 1955), rodáka ze Železného Brodu – a já ho poprosím, aby mi článek poskytl, protože ministr Kalfus bydlel v Dejvicích v sousedním bloku a tudíž mne zajímá a Dejvičtí by se taky rádi vzdělali.

A zavítáme i do Rovenska pod Troskami. Kateřina Matysová připomíná letošní oslavy 650 let od první zmínky o tomto městě a představuje dvě publikace, které při této příležitosti vyšly.

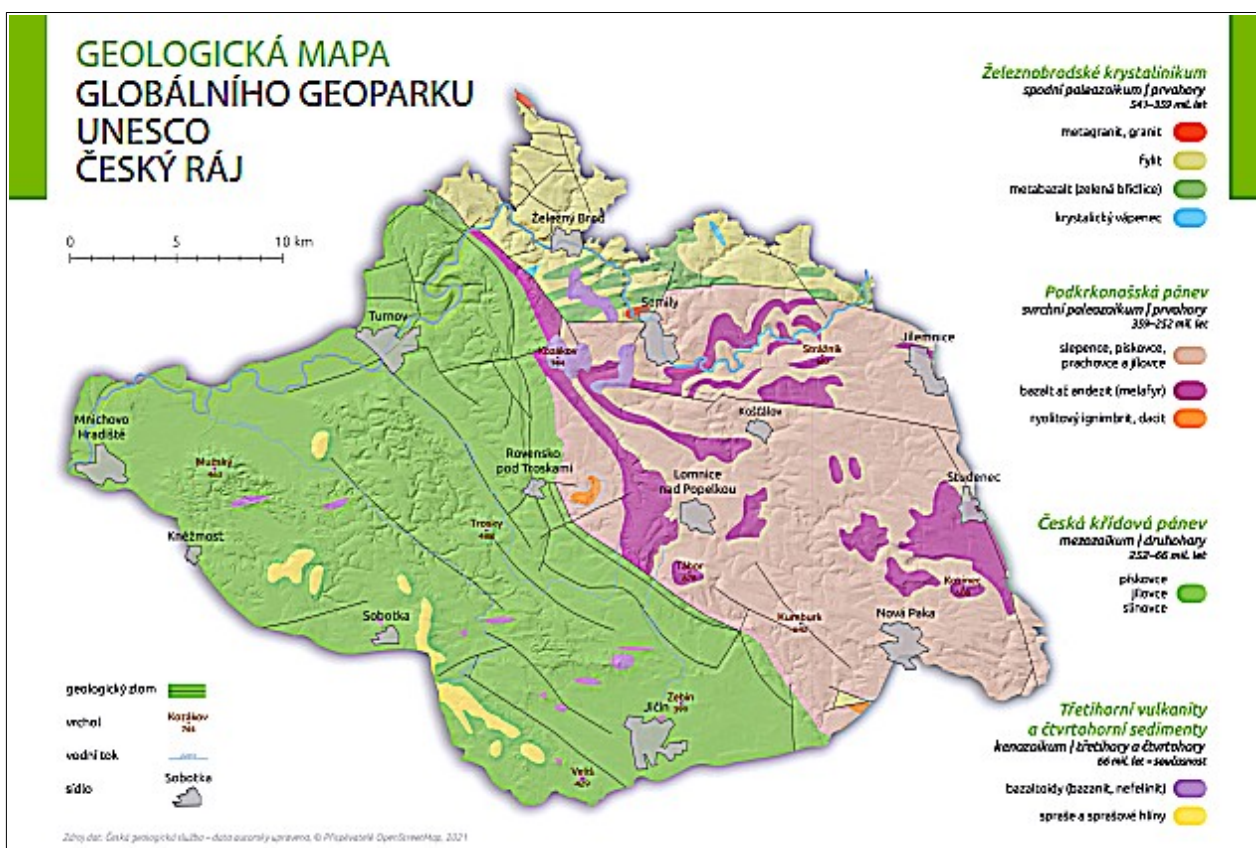
Časopis vychází čtvrtletně.

Prodejní místa a veškeré další informace o sborníku (včetně možnosti předplatného) najdete na webu vydavatele, kterým je *Paměť Českého ráje a Podještědí*.

Cena jednoho čísla je 50 Kč.

(Zdroj: Mnichovohradištsko.cz)

* Geopark Český ráj vydal za finanční podpory MŽP letáky A4 s geologickou mapou a nejčastěji se vyskytujícími horninami, minerály a zkamenělinami Geoparku UNESCO Český ráj. Letáky budou k dispozici v infocentrech na území Geoparku Český ráj a jsou ke stažení na webových stránkách geoparku.

Kopaninský hřbet aneb oblíbené povídání V. Zieglera

Kopaninský hřbet je rozsahem nevelké, ale co do množství zajímavostí bohaté území mezi Malou Skálou, Frýdštejnem, Hodkovicemi nad Mohelkou a Rychnovem u Jablonce nad Nisou.

Osadu Anděl Strážce (podle níž se jmenuje i starý lom na Kopanině) snad založili členové bratrstva Anděla Strážce, usazeného při kapli Anděla Strážce v nedalekém Jílovém u Hodkovic nad Mohelkou, kde bylo vedle hospodářského dvora menší panské sídlo, které spravovalo další osady: Bezděčín, Luhy, Sestroňovice a Anděl Strážce. V osadě stávala hospoda (č.p.1.) při cestě do Rychnova před ní byl Sloup Anděla Strážce. V roce 1843 zde stálo 6 domů. Osada dnes spadá pod Frýdštejn. Stojí zde 9 domů a žilo tu (před 20 lety) jen pět stálých obyvatel.

Když se od vlakového nádraží v Malé Skále se vydáme k řece Jizeře a následně po červené značce dojdeme až na maloskalský Pantheon. Z vyhlídky se nám otevře nádherný pohled na Maloskalské údolí s řekou Jizerou a přes údolí na skalní hřeben Suchých skal, který je pokračováním Maloskalského skalního hřebene. Zde si lze povídat o původu pískovců a vzniku skalních měst v Českém ráji, ale já bych doporučoval, abychom se vydali dále po značce na hrad Frýdštejn. Přímo pod hradem (směrem k silnici) se nachází žíla *limburgitu*. Zdejší *limburgit* proráží pískovce *cenomanu* na poruchové zóně a žíla je mocná okolo dvou metrů. Je to nejmladší projev vulkanické aktivity, který na cestě potkáme. Od hradu vede pak modrá turistická značka na vrchol Kopaniny (657 m n. m.).

Tam, kde protíná tato modře značená cesta silnici – je to už blízko vrcholu – je bývalý lom zvaný Anděl Strážce. Dnes je z velké části zavezen, ale kdysi se zde těžil štěrkový kámen z hornin železnobrodského krystalinika. V lomu můžeme pozorovat kontakt ložní žíly *metadoleritu* s nadložními chlorit – sericitickými fylity, což jsou nejstarší horniny na území Českého ráje (ordovické stáří). V křemenných žilách se vyskytuje měděná mineralizace reprezentovaná především ryzí mědí, *chalkopyritem* a *malachitem*. Nikdy nezapomenu, když jsem zde procházel s panem Dr. Tučkem z Národního muzea (je tomu letos 50 let), jaké bylo jeho překvapení, když jsem mu ukazoval nálezová místa. Odvážel si tehdy poměrně dost pěkných vzorků.

Na vrcholu Kopaniny je rozhledna, odkud je pěkný pohled na Jizerské hory a Krkonoše na severu, maloskalský skalní hřeben, Suché skály a Kozákov na východě a sedimenty české křídové pánve tvořící Český ráj na jihu. Z Kopaniny se vrátíme do Frýdštejna po silnici, která lemuje Mandlovou horu, na jejímž úpatí se nachází staré melafyrové lomy, ve kterých se nacházely nádherné acháty s bílou kresbou. Dnes je starý lom téměř zavezen nejen komunálním odpadem, ale přesto v polohách nad lomem můžeme dodnes achátové pecky nacházet.

/ Václav Ziegler pro stránky Geoparku Český ráj

turnov

* Podle schváleného rozpočtu bude čtvrté největší město v Libereckém kraji hospodařit v roce 2022 se 424 miliony korun, na kapitálové výdaje je určeno 80 milionů. Uvedl to server *Genus*.

Turnov v příštím roce očekává příjmy téměř 384 milionů korun, rozdíl oproti hodnotě rozpočtu pokryje z přebytku hospodaření z předchozích let. Ve fázi příprav jsou čtyři velké investice, dostavba divadla za 103 milionů korun, rekonstrukce sportovní haly v lokalitě u nádraží za 100 milionů a výstavba nové knihovny za 50 milionů a domu s pečovatelskou službou v ulici 5. května za 87 milionů Kč. Ani jedna z těchto staveb příští rok nejspíš nezačne.

Mezi největší investice roku 2022 by tak měly patřit rekonstrukce pasáže u radnice za 15 milionů korun a oprava Markovy ulice za 9,5 milionu. V plánu je také oprava střechy gymnázia za čtyři miliony korun a modernizace základny Krčkovice, která si vyžádá zhruba stejnou částku, připomněl *Genus*.

* Město Turnov a *Zdeněk Pohl - Ohňostroje* srdečně zvou na Novoroční ohňostroj 2022, který zahájí oslavy 750 let Turnova. Po roční odmlce se tedy **1. ledna 2022** vrací oblíbená tradice. Pevně věříme, že bude možné uskutečnit také doprovodný kulturní program.

Místem konání bude tradičně prostor Na Lukách. V sobotu 1. ledna 2022 v 16:30 hodin bude slavnostní podvečer zahájen koncertem skupiny *What the Funk*, na samotný ohňostroj se můžete těšit od 17:00 hodin. Podvečerem bude provázet Eva Kordová. Novoroční ohňostroj 2022 symbolicky odstartuje rok oslav 750. výročí našeho města.

S ohledem na aktuální situaci bude chybět stánkový prodej. Akce se uskuteční dle aktuálních nařízení vlády a dané epidemiologické situace. Upozornujeme, že na základě případných nových opatření ještě může dojít ke změně programu.

/ Marcela Jandová, Turnov

* Žlutá ponorka zvažuje založení spolku, uvedl server *Turnovsko info*. Jeho činností má být obnova a provozování tábořiště v Krčkovících. Radnice pověřila vedení střediska volného času zpracováním podkladů, zda by tato forma provozování přinesla úspory a širší angažovanost veřejnosti.

turnovsko

VALDŠTEJN – I v letošním roce jsme pro vás vánočně vyzdobili hrad. V kapli laděné do bordó barvy najdete betlém s více než 250 figurkami z kukuřičného šustí. Na stromečku se nachází ručně zdobené kouličky se secesním motivem. Klasicistní dům je v letošním roce laděn do zeleno-zlato-bíla. Na slavnostně prostřeném stole se nachází prvorepublikový rybí servis.

Zajímavostí tohoto servisu pro šest osob je, že se ani jeden motiv ryb na 12 talířích neopakuje. Jídelní servis doplňuje klasicistní porcelánová čajová souprava z druhé poloviny 19. století bohatě dekorovaná zlatem a květinami.

Za pozornost stojí i secesní stříbrné rybí přibory.

Slavnostně prostřenou tabuli doplňuje prvorepublikové zlacené sklo z roku 1935. Na stole nechybí cukroví, vánočka, víno či česnek a cibule. Najdete zde i modlitební knížku, neboť modlitba před večeří patřila k základním rituálům celé rodiny.

V místnosti se nachází i model neorokokových plesových šatů doplněný kožešinovou šálou a luxusním kožešinovým rukávnikem z období první republiky. Figurínu zdobí velký stříbrný náhrdelník se syntetickým spinelem blankytně modré barvy ve stylu art deco. Na jednom z hnízdových stolků se nachází u čajové panenky starožitná vánoční zvonkohra z přelomu 19. a 20. století s hřebenovým hracím strojkem. Korunu hrací skříňky ve tvaru planety zdobí malé zvonečky a rolničky, které se při melodii vánoční písně „Tichá noc“ otáčejí. Čajová panenka patřila k praktickým módním doplňkům salonů 19. století a první republiky. Konstrukce sukní těchto panenek sloužily jako termosky a schovávaly konvice s horkým čajem, aby vydržel déle teplý. Mezi dárky pod stromečkem najdete i nádhernou granátovou brož z 19. století nebo zdobený hřeben do vlasů z období biedermeieru.

V průjezdu klasicistního domu najdete adventní a vánoční výzdobu, nechybí svícen, věnec ani stromeček zdobený mašlemi. V letošním roce se poprvé netradiční stromeček objevil i v kapličce sv. Jana Křtitele, která je na prvním nádvoří hradu. Zde je výzdoba v adventní fialové barvě.

A jak to bylo na Valdštejně za posledního šlechtického rodu Aehrenthalů? Z historických pramenů víme, že manželka Jana Baptisty Bedřicha Lexy z Aehrenthalu Marie Felicie byla u poddaných velmi oblíbená pro svoji dobročinnost. Starala se o chudé děti, spolu se svou komornou šila různé

oblečení, a nejen o Vánocích je rozdávala ve školách. V zimě sama chudým dětem nalévala polévku.

Na druhém nádvoří a v průjezdu je pro vás připravena malá výstava o zvycích a tradicích v období adventu a Vánoc, které souvisí s naším regionem.

Přijďte se na vánoční Valdštejn podívat. Je pro vás otevřen od 19. prosince do 2. ledna 2022 (kromě 25., 31. 12. a 1. 1.) od 13:00 do 15:30. Ve dnech 24., 26., 28. 12. 2021 a 2. 1. 2022 zde probíhají i koncerty a 23. a 24. 12. si z Valdštejna můžete odnést i Betlémské světlo.

/ Eliška Gruberová, TPCR Turnov, *Turnovsko v akci*

A ještě se podívejme na slíbené koncerty:

Vánoční koncert souboru Madrigalion Praga

24.12.2021 od 14:00 hodin

Štědrý den na Valdštejně ve znamení nádherné vánoční hudby, kterou na hrad přiveze pěvecký soubor pod vedením Čeňka Svobody.

Vánoční koncert souboru Musica Fortuna

26.12.2021 od 14:00 hodin

O druhém svátku vánočním se kaplí sv. Jana Nepomuckého rozezní vánoční písně a koledy v podání turnovského pěveckého souboru.

Vánoční varhanní koncert Radka Rejška

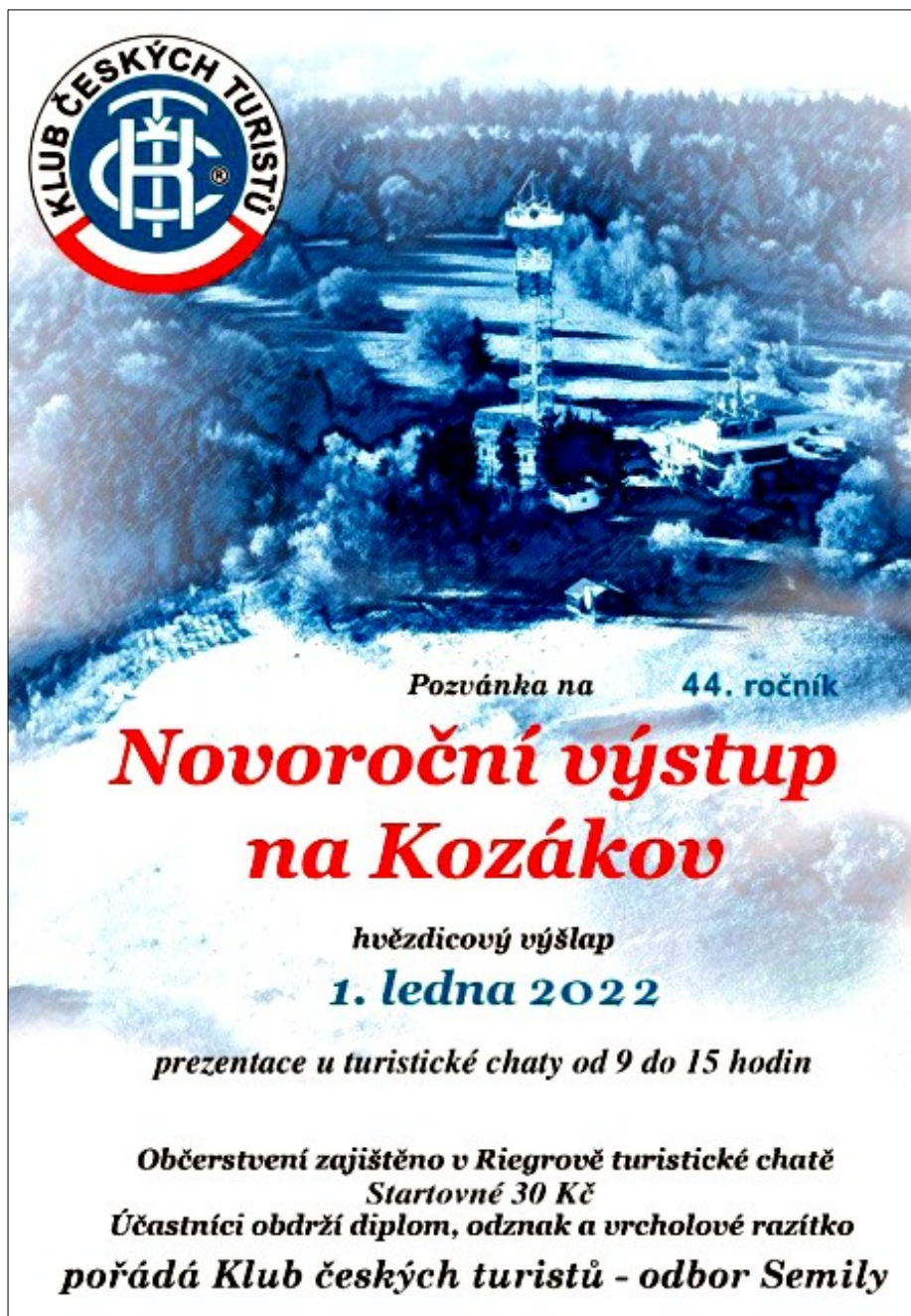
28. 12. od 14 hodin.

Koncert dvorního valdštejnského varhaníka, inspirovaný Vánoce.

Novoroční koncert Hradeckého komorního tucteta

2. 1. 2022 od 14 hodin.

Šňůru vánočních akcí na Valdštejně uzavře novoroční koncert smíšeného pěveckého souboru Hradecké komorní tucteto. V hradní kapli představí pestrý vánoční repertoár.

Pozvánka na 44. ročník

Novoroční výstup na Kozákov

hvězdicový výšlap

1. ledna 2022

prezentace u turistické chaty od 9 do 15 hodin

Občerstvení zajištěno v Riegrově turistické chatě

Startovné 30 Kč

Účastníci obdrží diplom, odznak a vrcholové razítko

pořádá Klub českých turistů - odbor Semily

LOUČKY – Návrat k tradičnímu ovocnářství s komunitním duchem, takové cíle si klade další projekt spolku ZAzemí s názvem *Svobodu sadu*.

Český ráj byl od pradávna tradiční ovocnářskou oblastí. Pozůstatky starých původních sadů jsou místem ptáků, motýlů, chladivé trávy, květů a ovoce, které léčí. Dnes trpí Český ráj záplavou stovek hektarů sadů průmyslových.

Neprostopná krajina, ploty, těžké stroje a tuny chemie, která zabíjí. Jeden hektar takového průmyslového sadu se spolek rozhodl osvobodit. Mrtvé stromy nahradí spolek spolu s deseti místními rodinami vysokokmennými ovocnými stromy. Porostou zde jabloně, hrušně, švestky, třešně a vlašské ořechy, pozemek se promění ve volně přístupný komunitní sad. Půda si odpočine od chemie a sad se stane hodnotným příspěvkem do pestré funkční krajiny, která má potenciál zadržet vodu. Tyto stromy tu budou růst minimálně 100 let, jako tomu bylo dřív. Sad v Loučkách je už druhým sadem, který díky spolku rozkvetne.

„Chceme ukázat majitelům pozemků, že je tu i jiná možnost, než nechat svoji

půdu napospas devastujícím technologiím současného průmyslového zemědělství,“ říká Anna Hudská, autorka projektu.

Na realizaci projektu spolupracuje spolek ZAzemí s *Nadací Pro půdu*, jejímž posláním je přispívat k utváření odpovědného vztahu člověka k půdě. Nadace pozemek koupí a dlouhodobě jej propachtuje spolku, čímž bude zajištěna ekologická a šetrná péče o sad. Celkové náklady na pořízení hektaru sadu jsou 500 tisíc korun. K zakoupení chybí už jen 150 tisíc korun, které se spolek snaží spolu s nadací vybrat v kampani s příhodným názvem *Svobodu sadu*.

Do konce kampaně zbývá ještě měsíc, už teď se podařilo vybrat přes 75 procent. „Takový zájem jsme nečekali. Ale ochota lidí přispět docela vysokými částkami, ukazuje, že jim na naší krajině záleží,“ popisuje průběh kampaně Michaela Mullerová, jedna z organizátorek *Svobody sadu*. „I v případě překročení cílové částky 150 tisíc se veškeré finance vybrané v kampani využijí na nákup tohoto sadu. *Nadace Pro půdu* pak dorovná poměrnou částku do kupní ceny tohoto pozemku,“ vysvětluje Hana Bernardová za *Nadací Pro půdu*.

Chcete se na osvobození sadu podílet? Osvobod'te kousek na: [.https://www.darujme.cz/projekt/1205386](https://www.darujme.cz/projekt/1205386)

Loučky jsou jedna z menších obcí ležících v Geoparku Český ráj, v Libereckém kraji, v nadmořské výšce 424 m n. m. mezi městy Turnov a Železný Brod, v těsném sousedství Klokočských, Betlémských a Besedických skal. Rozloha obce je 165 ha. Velkou část území tvoří zemědělská půda (121,7 ha) a lesy (30,9 ha), zbývající plocha je zastavěná (2,0 ha). V obci stojí 82 domů a žije 166 obyvatel s trvalým pobytem. Jednu třetinu domů využívají chalupáři. Mezi významné dominanty obce patří vedle státem chráněné lípy srdčité kostel sv. Antonína Paduánského, budova školy a poloroubená budova Sokolovny.

/ Zdroj: Marcela Jandová, město Turnov

RADOSTÍN – Sbor dobrovolných hasičů Radostín kompletně dokončil zvoničku v blízkosti své zbrojnice. Ukončena je také sbírka, díky které se zvonička mohla postavit, informoval *Liberecký deník*. Díky štědrým dárcům se podařilo vybrat celou potřebnou částku, a to 105 tisíc korun, uvedl čtenář – reportér Jan Nejedlo. Členové SDH Radostín, v malé obci pod zámekem Sychrov, se rozhodli vrátit na důstojné místo starý zvon z roku 1835, který byl přes 40 let uložený v hasičárně. Předtím visel na lípě.

rovensko p. t.

* **Město Rovensko pod Troskami** a Římskokatolická farnost Rovensko pod Troskami Vás srdečně zvou na **ČESKOU MŠI VÁNOČNÍ** od Jana Jakuba Ryby, **v neděli 26. 12.** od 18:00 hod v kostele sv. Václava.

* Zastupitelé Rovenska schválili podání žádostí o dotace na různé projekty města. Konkrétně jde o dotaci na přístavbu mateřské školy (kapacita školky je nedostatečná), město chce využít dotaci z podprogramu *Podpora obnovy a rozvoje venkova*. Dále o žádost o dotaci na rekonstrukci střechy budovy základní školy,

žádost o dotaci na rekonstrukci kotelní budovy radnice (předpokládaná částka je 1,6 milionu), žádost o dotaci na rekonstrukci nebytových prostor ve zdravotním středisku a vybudování bytu, žádost o dotaci na vybudování dvou bytových jednotek v domě čp. 429 a žádost o dotaci na revitalizaci památníků padlých z 1. a 2. světové války v Rovensku. Jde o památníky na Týně u kostela, které jsou v majetku města a jsou v nedůstojném stavu. Ministerstvo obrany podporuje revitalizaci takovýchto památníků. Předpokládaná cena díla je 950 tisíc korun.

* ***A ještě jedna trochu vousatá zpráva*** z konce října, převzatá ze zápisu ze zastupitelstva:

Ocenění občanů při příležitosti 650 letého výročí města Rovensko pod Troskami

Pět občanů převzalo plaketu a pamětní list jako ocenění jejich činnosti pro město. Vyznamenání občané vzešli z ankety a na základě výsledků ankety bylo komisí vybráno pět nejčastěji jmenovaných. Poděkování za činnost v kultuře, aktivní činnost při veškerém dění v obci, zejména založení velice úspěšného Pohádkového lesa, Okrašlovacího spolku, Masopustních průvodů a mnoho další dobrovolné činnosti obohacující naše město, byla vybrána paní Dana Brožková. Ocenění dostala in memoriam. Poděkování za dobrovolnou činnost napříč mnoha spolky si vysloužil Josef Brožek starší, za službu lidem lékařka Ester Forgačová a stomatolog Jaroslav Hošek. Poděkování za starost vzácnou unikátní památku, rovenskou zvonici a její zvony, bylo vysloveno panu Vladimíru Kunstovi staršímu, který letos zvoní už 60. rokem. Ocenění občané převzali spolu s pamětním listem a květinou i plaketu, zvláště vyrobenou k 650. letému výročí města, kterou navrhl Tomáš Procházka z Blatce

lomnice n/p

* V první polovině roku 2021 bylo na stránkách *Lomnických novin* avizováno řešení pojmenování nepojmenovaných ulic. V zájmu transparentního postupu byla jmenována komise, která odsouhlasila ulice k pojmenování, které byly předtím konzultovány s úřadem, a vyhlásila veřejnou anketu, ve které mohl každý navrhnout pojmenování, které chtěl. Návrhů se sešlo poměrně velké množství. Průměrně 15 ke každé ulici, celkem 682, přičemž se mnohé z nich samozřejmě opakovaly. Komise si stanovila zásady pro pojmenování, na základě kterých následně doporučila zastupitelstvu města ke schválení konkrétní návrhy. Zastupitelstvo na svém jednání konaném 15. 12. 2021 tyto návrhy schválilo. Cesta k faktickému zanesení nových názvů do státních registrů je však ještě poměrně administrativně náročná. Z tohoto důvodu zatím občané bydlící na předmětných ulicích nemusí nic podnikat. Předpokládáme, že čas k jejich aktivitě přijde během ledna nebo února. Současně předpokládáme, že o veškerých krocích budou dotčení obyvatelé informováni dopisem nebo bude možné dohledat vysvětlující informace v *Lomnických novinách*, na webu a FB stránkách města.

Dle posledních zjištění nebude po zanesení pojmenování nebo přejmenování ulic do registrů nutné provést změnu v osobních dokladech. Změna v pojmenování ulice nezneplatňuje občanský průkaz. Bude tak možné počkat až na konec platnosti dokladu. Samozřejmě je možné tuto změnu provést i dříve a v případě, kdy se mění název ulice, dle registrů, je to i vhodné, doporučené. Tato změna je ze zákona bezplatná a je ji možné provést na každé obci s rozšířenou působností (v našem okolí např. v Semilech, Jilemnici, Turnově nebo Jičíně).

/ Josef Šimek, starosta města

Seznam měněných názvů ulic

Ulice 1 Na Koreji – místní pojmenování části u bývalého podniku Technolen 01 – postaveno v době korejské války (poč. 50. let 20. století). Ulice 2 Tkalcovská – odkazuje na tradici tkalcovství v našem městě a regionu. Ulice 3 Textilní –

odkazuje na historii textilních továren ve městě. Ulice 4 Vladimíra Mikuleho (1922-2010) – čestný občan města, kulturní pracovník, sběratel, mecenáš. Ulice 5 Pekařská – odkazuje na historii pekařství ve městě. Ulice 6 Stružinecká – směřující k obci Stružinec. Ulice 7 Vranovská – směřující k části Vranovsko. Ulice 8 K Cihelnám – odkazuje na historii cihelen ve Staré Lomnici. Ulice 9 Patočkova – dle malíře Františka Patočky (1909-1996), čestného občana města. Ulice 10 Jand'ourkova – dle sokolského náčelníka, obchodníka a zastupitele města Jana Jand'ourka (1849-1903). Ulice 11 Opltova – dle akademického malíře Oldřicha Oplta (1919- 2001). Ulice 12 Mlynářská – odkazuje na historii mlynářského řemesla ve městě. Ulice 13 Achátová – odkazuje na historii a současnost zpracovávání drahých kamenů ve městě a regionu. Ulice 14 Krátká – dle své délky. Ulice 15 Zámecká – směřující k lomnickému zámku. Ulice 16 Divadelní – směřující k Tylovu divadlu. Ulice 17 Letců – odkazuje na osobnosti letectva z doby druhé světové války (např. Fr. Truhlář, Fr. Vancl, R. Jelínek). Ulice 18 Na Hůrce – dle místního pojmenování. Ulice 19 Pod Třešinkou – dle místního pojmenování. Ulice 20 Komárkova – dle akademického malíře Vladimíra Komárka (1928-2002). Ulice 21 Remsova – dle trenéra skokanů na lyžích Zdeňka Remsy (1928-2019), čestného občana města. Ulice 22 U Svobodárny – dle domu čp. 1032, který byl postaven na počátku 40. let 20. století pro svobodné dělnice Šlechtovy továrny. Ulice 23 + 24 Jiřího Zahradníka (1928-2020) – významný entomolog, hudebník, čestný občan města. Ulice 25 Erbenova – dle spisovatele Karla Jaromíra Erbena (1811- 1870), jeho druhou manželkou byla Žofie Mastná. Ulice 26 Hornychova – dle majitelů strojírenské továrny na tkalcovské potřeby (v dnešní ulici Plk. Fr. Truhláře). Ulice 27 Zajícova – dle majitelů továrny na výrobu kožených tašek, kabel atd., továrna dostala pojmenování *Olymp*. Ulice 28 Krkonošská – směřující ke Krkonošům.

Ilustrační foto

Ulice 29 Bendova – dle geologa, učitele a ředitele měšťanské školy Jana Bendy (1855-1919), část jeho geologické sbírky je umístěna v lomnickém muzeu. Ulice 30 Na Plácku – dle místního pojmenování. Ulice 31 Doležalova – dle hostinského, zakladatele městské spořitelny, starosty města a říšského poslance Josefa Doležala (1849-1908). Ulice 32 Vávrova – dle obchodníka, poslance Národního shromáždění a starosty města Václava Vávry (1878-1952), díky jeho přimluvě byly získány peníze na výstavbu nových školních budov v letech 1930-32. Ulice 33 Novoveská – směřující k obci Nová Ves nad Popelkou. Ulice 33 + 34 Chmelíkova – dle malíře a kreslíře Antonína Chmelíka (1924-1996). Ulice 35 Betlémská – dle pojmenování části Dolní Lomnice vybudované v letech 1824-28, kde domy ve stráni připomínaly Betlém. Ulice 36 U Trati – u železniční trati. Ulice 37 K Láni – dle místního pojmenování, kopec Láň pravděpodobně dostal své jméno podle hospodáře Laníka, jehož rodina statek čp. 25 v Dolní Lomnici vlastnila na přelomu 16. a 17. století. Ulice 38 Jínova – dle majitelů továren na cukrovinky a suchary na Žižkově a v Popelkách. Ulice 39 Mastných – dle majitelů textilní továrny na Karlově, z této rodiny pocházel první starosta města Vincenc Mastný (1809-1873). Ulice 40 Luční – vedoucí k loukám. Ulice 41 Ke Koupališti – směřující ke koupališti z roku 1935. Ulice 42 Rohanova – dle majitelů lomnického panství i Malé a Velké obory.

semily

*** Film o semilské historii shlédlo již sto pět tisíc diváků!**

Dokumentární film *Bílá místa konce války 1944-45*, který objevným způsobem mapuje historii utajované válečné výroby v Semilech a okolí, byl nedávno odvysílán v České televizi a to hned dvakrát za sebou. Celkem ho 8. a 14. prosince na programu ČT 2 vidělo 82 000 diváků. Další 23 000 diváků si jej stáhnulo na internetovém kanále *YouTube*.

Asi tou nejcennější reakcí na náš dokument je, když se nám ozve někdo z pamětníků, což se stalo i nyní, kdy nás kontaktoval devadesáti pětiletý senior, který v semilské fabrice *Zittwerke* pracoval a který se s námi chce podělit o cenné vzpomínky.

Film *Bílá místa konce války* vznikl díky podpoře města Semily a Ministerstva kultury původně jako doprovodný prvek výstavy a knihy, díky spolupráci s Českou televizí však „žije“ už svým životem a jeho dosah je několikanásobně

vyšší než samotná výstava i stejnojmenná kniha, vydaná v rámci edice *Paměť Semilska*. Spolu s virtualizovanou podobou výstavy dostupnou na webových stránkách muzea je cenným a vlastně „nesmrtelným“ nosičem cenných informací o do té doby ne zcela probádané historii města Semily a jeho okolí. Autorem námětu k filmu je historik semilského muzea Tomáš Chvátal, režie a střihu se ujal Jan Chleboun, který s námi spolupracoval již na předchozím historickém dokumentu *Plíživá kontrarevoluce v Semilech 1968*. Skvělý hlas některým komentářům propůjčil herec Pavel Soukup. Pro příští rok se bude naše muzeum opět ucházet o grant Ministerstva kultury, v rámci kterého bychom chtěl na podzim 2022 vytvořit výstavu a nový dokumentární film k doposud nepříliš probádanému tématu internace kněží v semilského nemocnici v padesátých letech minulého století. A když se film podaří, bude i pak jednat s Českou televizí o licenci k vysílání prostřednictvím jejich kanálů.

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel MPG Semily

semilsko

LIBŠTÁT / LIBEREC – 23. prosince skončila svoji činnost Záchranná stanice pro handicapované živočichy z volné přírody v Libštátě. Příjem živočichů z volné přírody pro ORP Turnov bude nově zajišťovat *ARCHA Centrum pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec*. Adresa pracoviště: Ostašovská 570, Liberec 11, telefon **728 040 610**. Záchranná stanice poskytuje pomoc handicapovaným volně žijícím zvířatům (ne psům a kočkám), tj. takovým jedincům, kteří jsou v důsledku zranění, nemoci a jiných okolností trvale neschopni přežít ve volné přírodě. Více najdete na webových stránkách:

<https://www.zvirevnouzi.cz/zachranne-stanice/liberec/>

/ Miloslava Šípošová, MěÚ Turnov

železnobrodsko

* **Skleněné betlémy v oknech Kittelova domu**

Jak psáno v Bibli, Betlém je místem narození Ježíše.

Tradici vánočních betlémů založil v roce 1223 Svatý František z Assisi v italské Umbrii. Se svými přáteli přivedli do jeskyně, kterou přeměnili na kapli, živého osla i vola a zinscenovali betlém, v němž pak kněz sloužil první vánoční půlnoční mši.

V Praze byl první betlém postaven pravděpodobně v roce 1560 v dominikánském kostele sv. Klimenta. Předpokládá se, že byl napodobeninou betlémské jeskyně s jesličkami, kde se Ježíšek narodil. Podle tohoto vzoru se jesličky začaly šířit do dalších kostelů a klášterů.

Do lidového prostředí se betlémy dostaly až jako důsledek reformy Josefa II. na konci osmnáctého století. Josef II. nařídil uzavření některých církevních objektů a betlémů, do té doby stavěné v kostelích, odtud byly vykázány. Tehdy přišlo o zdroj obživy mnoho malířů a pozlačovačů, kteří dosud pracovali hlavně pro

církev. Hledali tedy jiný způsob, jak se uživit a začali proto s prostými, menšími betlémy, které by se vešly do domů a světnic.

Na Železnobrodsku se postupem času vytvořila tradice betlémů ze skla, která úzce souvisí i se vznikem zdejší sklářské školy. Jejich výrobě se dodnes věnuje

celá řada mistrů. Skleněné betlémy si s příchodem vánoc opět našly cestu i do okének Kittelova domu. Letos se také představí – Zdena Soprová bude vystavovat navíjený betlém (sklářským kahanem roztavené tyčové sklo vytváří výsledný výrobek postupným navíjením na polotovar). Zdeněk Sochor představí hutní betlém vyráběný u sklářské pece. Jeho betlémy jsou vyráběny technologií ručního tvarování a přibarvování křišťálu. Takto je vyrábí jedině on. Jiřina Štrynclová je známá figurkářka skla z Alšovic, v poslední době tvořící v Kittelově domě. Představí se svým autorským dílem.

Raritou výstavy bude špendlíkový betlém, jedinečný svojí drobností. Výstava bude zpřístupněna **27. prosince 2021** a v oknech Kittelova domu bude k vidění denně, přesněji vždy od soumraku, který dává vyniknout prosvětlenému sklu až do 2. února 2021. Výstava je volně přístupná, bez omezení.

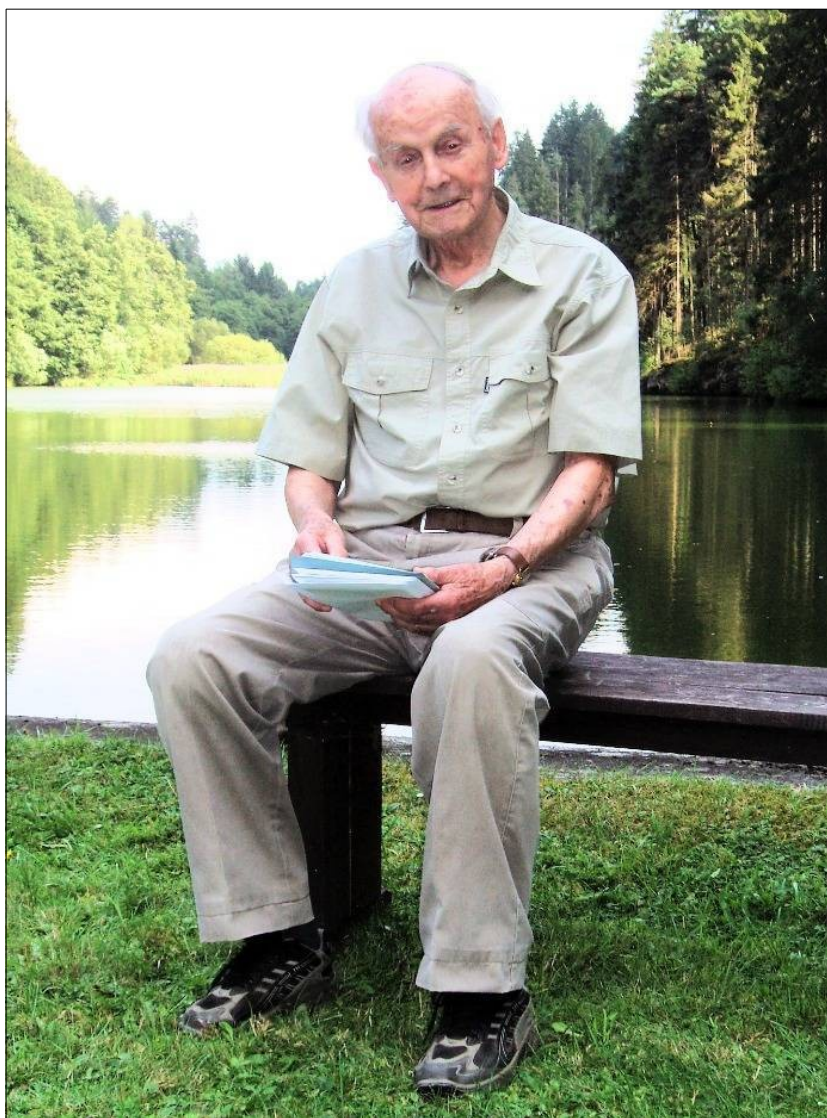
/ Pěnčínský zpravodaj

PŘÍCHOVICE, KOŘENOV –

ZVEME VÁS NA TRADIČNÍ
Vánoční koncert
KTERÝ SE USKUTEČNÍ V
KOSTELE SV. VÍTA V PŘÍCHOVICÍCH

27.12 2021 | 18.30

ÚČINKUJÍ: Magdalena Ochotná a Jana Koptová,
Simona Vrbická a Jiří Štědrňák
VEČEREM PROVÁZÍ VÁCLAV KOPTA

* Dokument věnovaný poezii Josefa Brože jde do finále, premiéra je naplánována na 28. ledna 2022 od 17:30 v kině!
Ve studiu Michala Kvapila z *Adlien.cz* se právě dokončuje dokumentární snímek věnovaný poezii Josefa Brože (1921-2020), váženého pana učitele a básníka našeho kraje. Jeho 101. výročí narození si připomeneme právě tímto dokumentem, který vzniká v průběhu celého letošního roku - a to v pátek 28. ledna 2022 od 17:30 v kině Mnichovo Hradiště! Michal Kvapil se chopil nejen natočení všech vzpomínek, které v dokumentu zazní, ale také kompletního střihu. Básně vybral, nastudoval a následné dramaturgie se ujal pan Josef Kettner,

bývalý umělecký šéf mladoboleslavského divadla. Zvukově je zaznamenal a zpracoval Lukáš Prokorát z *Vermoont.cz*. Přednes poezie v podání Vilmy Barusové, Lenky Sosnovcové, Josefa Kettnera a Tomáše Grindla, je doplněn vzpomínkami, tematickými krajinářskými fotografiemi a videi Václava Bacovského z *krasnesvetlo.cz*, ale také hudbou pana Františka Kozderky, kterou právě skládá!

O scénář, životopisné reálie, osobní a historické fotografie a celkovou organizaci jsme se postarali v městském muzeu my, ve spolupráci s rodinou Josefa Brože. Po skončení hodinového snímku proběhne krátká beseda se zúčastněnými aktéry. K jeho zhlédnutí a společné vzpomínce na Josefa Brože jste srdečně zváni! (web města Mnichovo Hradiště)

* Při požáru bytu v Jičíně v pondělí zemřela jednaosmdesátiletá žena, vážně zraněna byla při požáru čtrnáctiletá dívka. „Zasahujícím zdravotníkům se v průběhu rozšířené resuscitace podařilo obnovit srdeční činnost čtrnáctileté

dívky,“ uvedl mluvčí záchranářů. Dívku zdravotníci napojili na umělou plicní ventilaci. „V době předání leteckým záchranářům byl její stav vážný, ale stabilní,“ uvedl. Následně ji vrtulníkem převezli do nemocnice v Praze, uvedl mluvčí zdravotnických záchranářů. Oheň zachvátil byt ve druhém patře činžovního domu ve Školní ulici v centru města. Hasiči k požáru vyslali v 15:40 čtyři jednotky hasičů – profesionální hasiči z Jičína a JSDH Jičín, Valdice a Staré Místo. Požár byl nejprve kolem 16:30 lokalizován, těsně po 17. hod ohlásil velitel zásahu likvidaci. Mimo prostor bytu se oheň nerozšířil. Škoda byla předběžně vyčíslena na 400 tisíc korun, uchráněné hodnoty představují asi jeden milion korun.

/ Náš REGION + Martina Götzová, tisková mluvčí hasičů KHK

sobotka

PF 2022

Dámy a pánové, posádka Šolcova statku v Sobotce vám přeje hodně zdraví a štěstí v roce, kdy si dům rázně vykročí do 211. roku své existence, zatímco jeho hospodář konečně dokulhá do důchodu.

Sylva a Jan Samšiňákovi

jablonec

* Jablonecký magistrát hodlá zakoupit dva obrazy od Komerční banky. Oba má město do roku 2023 od banky ve výpůjčce a jsou součástí dvou obnovených zasedacích sálů ve druhém patře radnice. Dle odborného odhadu by za ně město mělo zaplatit celkem 160 tisíc korun.

Výzdobu reprezentačních prostor v budově radnice (*zasedací sály č. 201 a 203*) tvoří dva obrazy od místních předválečných výtvarníků, *Jablonec* od Romana Dresslera a *Potok v zimě* Eduarda Enzmana. „Obě díla jsou vypůjčena od Komerční banky, která je původně měla ve své budově v Jablonci nad Nisou

a po jejím prodeji je umístila do depozitáře,“ objasňuje vlastnictví obrazů jablonecký primátor Jiří Čerovský.

Původně nebyla Komerční banka ochotná výtvarná díla městu poskytnout jinak než formou výpůjčky, aktuální smlouva je uzavřená jen do konce roku 2023.

„Protože se jedná o díla dodávající prostorům eleganci a jsou oblíbená i u veřejnosti díky svému lokálnímu charakteru, začali jsme opakovaně s KB jednat o možnosti jejich odkupu za cenu dle znaleckého posudku Dr. Kužela, a to je 160 tisíc korun. Zástupci banky nyní prodej připustili jako možný s tím, že v případě zájmu města o něm rozhodne řídicí board banky,“ říká Marek Řeháček, tajemník Magistrátu města Jablonec nad Nisou.

/ Jana Fričová, mluvčí města

STŘEDA
29. 12. 2021
18:30 hod.

ECHT! A SPROSTÁ A UBOHÁ >

Koncert pub-rockové a schlager-garage kapely.

liberec

*** Oprava historického domu v Liberci se blíží do finále. Vzniknou v něm malé byty**

Devět nových malometrážních bytů dokončuje v současné době město Liberec v budově v ulici Dr. Milady Horákové.

Rekonstrukce za necelých 18 milionů korun je součástí projektu *Sociální bydlení města Liberce – Bytový dům B*, jehož cílem je zajištění dostupného bydlení potřebným cílovým skupinám. Zároveň je jednou z klíčových aktivit v boji proti obchodu s chudobou.

„Stavební práce postupují podle harmonogramu. Pokud půjde vše dobře, firma byty na jaře dokončí. Aktuálně se dodělávají interiéry, zbývá fasáda a další venkovní prvky,“ uvedla náměstkyně primátora pro strategický rozvoj a dotace Radka Loučková Kotasová.

Historie městského domu v ulici Dr. Milady Horákové sahá do 20. let minulého století. Celková cena díla se v průběhu stavby zvýšila zhruba o 600 tisíc včetně daně na celkových bezmála 18 milionů korun. Větší část nákladů na rekonstrukci bude hrazena z dotačních zdrojů Evropské unie, konkrétně z *IROPu*. Zhruba 4 a půl milionu korun pak za renovaci domu a vytvoření devíti nových bytů pro občany zaplatí město ze svého rozpočtu.

Objekt v ulici Dr. Milady Horákové je dalším místem, kde město Liberec pokračuje v podpoře a rozvoji dostupného bydlení.

„Podobný typ bytů jsme již dokončili v ulicích Žitavská, Orlí a Proboštská.

A věřím, že díky dobře připraveným žádostem o dotace v podobných projektech budeme úspěšně pokračovat i do budoucna,“ dodala náměstkyně primátora Radka Loučková Kotasová.

/ Tomáš Tesař, Zpravodaj Liberec

VÁNOČNÍ DÁREK NÁVŠTĚVNÍKŮM VÝSTAVY

**Každý druhý
má vstup zdarma!**

Platí pro všechny 24.12. - 9.1. 2022

CENTRUM BABYLON,
Indonéské sklepení, u Aquaparku.

Těšíme se na VÁS! Pořadatelé: Rudolf Švaříček a CK LIVINGSTONE

**Tajemná
Indonésie**

Nová Guinea - Taniany Casu

www.tajemna-indesie.cz

Trat' z Pardubic do Liberce potěšila bohaté továrníky. Budovali ji také barabové z barabizen

S rozvojem železnice v druhé polovině 19. století začali zámožní průmyslníci spolu s vedoucími představiteli měst usilovat o to, aby železná dráha vedla právě k nim. Jako první na severu o železničním spojení snil Liberec. Místní vedení města i podnikatelé, v čele s textilním továrníkem Johannem Liebiegem napínali veškeré své síly, aby bylo město zahrnuto do plánu trati Praha – Drážďany. Z toho však sešlo, úspěšně se vydařilo až propojení Liberce s Pardubicemi přes Turnov a Hradec Králové. Tím se průmyslové liberecké impérium začlenilo do rakouské železniční sítě.

„Dnes se nám zdá, že všechno trvá dlouho a že v minulosti to šlo jako po drátkách. To však ani zdaleka není pravda. I naši předkové využívali svého vlivu, aby se uskutečnily významné investice,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje. Při stavbě trati se myslelo i na strategické zájmy a proto trasa obsáhla i Jaroměř. V pevnosti Josefov, která se nachází nedaleko, totiž sídlila vojenská posádka. Budování dráhy bylo technicky velice náročné a českým řemeslníkům se do takové práce moc nechtělo. Na trati proto pracovalo velké množství zahraničních dělníků.

Většinou to byli Italové, kteří měli s ražením tunelů bohaté zkušenosti. Hanlivě se jim říkalo barabové. Protože často bydleli v nuzných podmínkách v chatrčích u trati, ujalo se ryze české slovo barabizna, používané pro hanlivé označení bydlení i dnes. První vlak dorazil na liberecké nádraží 1. května 1859. Trat' Pardubice – Liberec se tak stala třetí dálkovou parnostrojní železnicí v Čechách. Trat' se může pochlubit řadou technických zajímavostí. Nejobtížnější částí stavby byl úsek ze Semil do Železného Brodu se strmými skalními stěnami, které tvoří kaňon řeky

Jizery. V tomto obtížném terénu se nachází čtyři tunely, kterým se říká Říkovské. Jejich celková délka je 743 metrů. Náročnost zdejšího terénu si lze prohlédnout z vyhlídky Krkavčí skála, která se nachází nad Říkovským tunelem II nebo při procházce Riegrovou stezkou. Nejdelším

tunelem této trati je pak Sychrovský tunel, který měří 639 metrů. Byl ražen souběžně z obou stran a v době své výstavby byl nejdelší v Čechách.

Klenotem je železniční most u Sychrova z let 1857 až 1859 /**FOTO** . Má osm oblouků o rozpětí 9,5 metru a klene se nad údolím řeky Mohelky ve výšce 32 metrů. Osobitost této technické památky spočívá v uspořádání oblouků, které není běžné v Česku, ani ve světě. Šest z osmi oblouků je ve dvou řadách nad sebou.

/ Filip Trdla

*** Hned dvě tramvaje se tento týden stěhovaly z Prahy na Liberecko**

Z pražského Dopravního podniku, přesněji z pankrácké vozovny vyrazil na sever zimní tramvajový pluh *T3M ev. č. 5419*.

Bude uklízet sníh na tratích Dopravního podniku měst Liberce a Jablonce nad Nisou – možná až do konce dubna.

A vyřazená tramvaj *T6A5 ev. č. 8669*, kterou si od pražského Dopravního podniku koupil *Měšťanský pivovar Turnov*, odjela do Jeřmanic.

Po úpravách bude tramvaj sloužit pro občerstvení návštěvníků areálu u parkoviště u dolní stanice lanové dráhy *Sibiř – Kaplička*, kterou se můžete vyvézt k Obřímú sudu na Javorníku, prozradila mluvčí DPP Aneta Řehková.

Zdroj: DDP

Stanislav Hlava svou víru nezradil. **Když upadl, nikdy nezůstal ležet**

Stanislav Hlava. Bozkovský rodák, můj kolega ze semilského gymnázia, žil bohatým životem, jenž byl naplněn vírou v Boha a bohatostí ducha, úžasnými vědomostmi, životním optimismem, tedy plný lásky a naděje. Vzácný člověk, který o sobě nic neříkal a na nic si nestěžoval, ačkoliv toho zažil dost, ale medaili za statečnost by nepřijal. Byl vděčný za život jaký žil.

V roce 2005 jsem kolegu Stanislava Hlavu požádal, aby v gymnazijním almanachu popsal, jak se mohlo stát, že ve školním roce 1948/49 byl vyloučen z filosofické fakulty University Karlovy, výborný student studující dějepis a latinu, a to rok před jejím dokončením. Tenkrát stanul před podivnou komisí – po vzoru SSSR tzv. trojkou, která vydala dávno předem ujednané rozhodnutí, jež zásadně změnilo Stanislavovu cestu životem.

Z obšírnějšího článku jsem vybral odstavec: Komisi tvořili dva studenti stejného oboru z vyšších ročníků, s nimiž jsem se dobře znal a měl četné diskuse v proseminární studovně. Byli to Jan Pečírka (vnuk vydavatele kalendářů a syn historika umění), Pavel Oliva (snad nestraník) a nějaký Říš, kterého jsem neznal. Indexy jsme museli odevzdat a po třech dnech si je vyzvednout na vrátnici fakulty. Kdo tam neměl razítko: „Doporučen k dalšímu studiu“, byl vyloučen. V podniku, kde jsem byl potom zaměstnán, byl uveden důvod vyloučení: „bigotně nábožensky založen, reakční smýšlení. Nebyl komisí doporučen k prověření.“

Pan Jan Pečírka dostudoval a dále se vzdělával v oboru klasické archeologie a též napsal vědeckou publikaci z numizmatiky. Úspěšnou vědeckou kariéru si budoval i pan Pavel Oliva. Moje cesta životem byla klikatá a s překážkami.

Stanislav Hlava se narodil v Bozkově 22. prosince 1926 v rodině rolníka Josefa Hlavy jako prostřední ze tří synů. Po absolvování studia na reálném gymnáziu v Turnově studoval v letech 1946-49 na Filosofické fakultě UK v Praze předměty, které miloval (D-L), a tak je studoval výborně, ale marně. Ta marnost není úplně jistá, pocit křivdy a bezpráví však ano. Po vyloučení z fakulty v předposledním roce studia pracoval jako pomocný dělník na stavbách, později zastával i technické funkce ve stavebním podniku *OSP Semily* a při zaměstnání vystudoval průmyslovou školu stavební, na které v roce 1965 maturoval. Dokonce začal vyučovat technické předměty na Středním odborném učilišti

v Semilech, ale v době normalizace v 70. letech musel skončit, a to opět kvůli své víře, kterou samozřejmě nikomu nevnucoval. Byl dobrým otcem rodiny a s manželkou Olgou vychovali k obrazu svému tři syny – Zdeňka, Stanislava a Jaroslava, který dokázal zdolat Čomolungmu, nejvyšší horu světa.

Zadostiučinění za všechna příkoří v životě Stanislava Hlavy přišlo až v roce 1991, kdy v aule Karolina se konala dost opožděná promoce a on z rukou rektora UK Radima Palouše převzal diplom s titulem PhDr. A satisfakce pokračovala, když v letech 1991-2005 mohl PhDr. Stanislav Hlava externě vyučovat svoje předměty na Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech. V r. 1991 byl též starostou Bozkova, i když pouze 9 měsíců. Jeho velkou výhodou byla fenomenální paměť, miloval rodný Bozkov a staral se, jak nejlépe mohl o krásný barokní klenot tohoto poutního místa, jímž je kostel Navštívení Panny Marie. / FOTO Byl aktivním členem v *Matici bozkovské*, která má péči o kostel ve své gesci, pravidelně psal články do občasníku *Bozkováček* a jako dobrý regionální znalec historie zpracoval publikaci *Přehled obyvatel a domů obce Bozkova od roku 1800 do roku 2000*“ (vydána OÚ Bozkov roku 2004), s Karlem Čermákem napsali dvě knížky *Bozkouský přitrefuňky a Bozkouský, a nejen bozkouský přitrefuňky*, s Jarmilou Bachmannovou sepsal *Slovník podkrkonošského nářečí* (Academia 2016). Byl činorodý, až dokonce svého požehnaného života. Poslední ministrant osvěceného bozkovského kněze P. Josefa Hofmanna zemřel 17. září 2021. Odešel člověk vzdělaný, skromný a statečný, jehož život se naplnil vrchovatě.

/ Miloš Plachta, Semilské noviny

za **humny**

Českolipské muzeum finišuje s úpravami expozic a chystá se na otevření

Důkladnou rekonstrukcí v rámci projektu na snížení energetické náročnosti prošlo sídlo Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě. Ještě než se ve zbrusu nové podobě otevře návštěvníkům, vylepšují pracovníci muzea jeho interiéry a chystají expozice.

„Všechny související náklady financuje Liberecký kraj, zřizovatel Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě. Postupně investujeme do všech našich kulturních organizací tak, aby byly skutečně moderními stánky kultury. V tomto smyslu nás čeká ještě řada kroků, které se týkají nejen objektů jako takových, ale i expozic, moderních způsobů prezentace a služeb pro veřejnost,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmána.

Muzeum zavřelo své brány 1. ledna loňského roku. Postupně došlo k výměně

všech oken, repasování vnějších a výměně vnitřních vstupních dveří v hlavní budově kláštera a klášterní restauraci. Stavební zásahy se dotkly všech výstavních prostor, stálé expozice proto byly rozebrány a kompletně zabaleny, protože musely zůstat na svém místě a nemohly být vystěhovány do náhradních prostor.

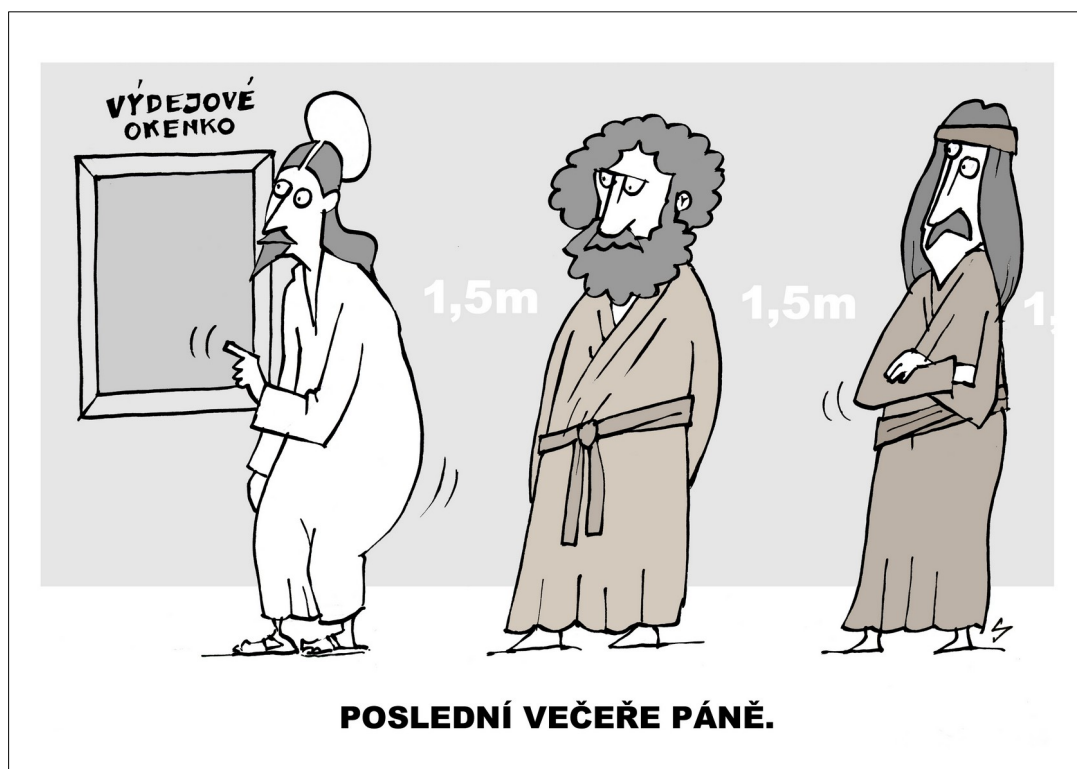
Zaměstnanci muzea se proto rozhodli využít této situace a před instalací expozic provést řadu technických úprav interiérů. „V současné době probíhají především zednické a malířské práce. Započaly také renovace podlah. Opravují se trhliny ve zdech a klenbách. Všechny expoziční prostory jsou nově i barevně vymalované. Již v historických dobách byly interiéry kláštera v zářivých barvách s obrazci a různými ornamenty. O tom svědčí historická fotodokumentace i odhalené části původních omítek při opravách hlubokých statických trhlin. Proto i v současné době je část prostor vymalována v tónovaných barvách. Oddělujeme tak jednotlivé tematické celky a časová období expozic,“ sdělil ředitel muzea Zdeněk Vitáček.

V již dokončených prostorách zahájili muzejníci vlastní instalace stálých expozic, které byly takřka dva roky zabaleny na staveništi. Všechny vystavené sbírkové předměty a exponáty se nejprve kontrolují a projdou základní konzervací. Současně se čistí a renovují i výstavní a expoziční prvky a fundus. Probíhají také technické úpravy expozic. „Připravujeme nové nasvícení vystavených předmětů i prostor. Nově výtvarně pojaté budou velkoobjemové expoziční vitríny a přírodní dioramata. Expozice doplňujeme o nové sbírkové předměty a exponáty a aktualizujeme informace o nich. Protože se jedná o cenné sbírkové předměty, veškeré úpravy provádějí přímo zaměstnanci muzea. Tato několikaměsíční činnost směřuje ke znovuotevření stálých expozic v příštím roce,“ dodal Vitáček.

/ Jan Mikulička

Radek Steska